

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **L. H.**, zastoupen JUDr. Jaroslavem Novákem, Ph.D., advokátem se sídlem Trojanova 12, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Prahu 4**, se sídlem Na Strži 1702/65, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2008, čj. 267481/08/004945/4155, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2012, čj. 5 Ca 256/2008 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro Prahu 4 (dále jen „žalovaný“) vydal dne 19. 5. 2008 exekuční příkaz č. 348/2008, čj. 212404/08/004945/4155, k vymožení vykonatelného nedoplatku žalobce na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období let 1998, 1999 a 2000 v celkové výši 9.443.913,97 Kč, včetně exekučních nákladů.

[2] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 18. 6. 2008 námitky. Vzhledem k tomu, že žalovaný námitky rozhodnutím označeným v záhlaví zamítl, podal žalobce proti jeho rozhodnutí žalobu k městskému soudu. Jedinou žalobní námitkou byla tvrzená

nezákonnost exekučního příkazu, neboť platební výměry ze dne 21. 11. 2001 vydané Finančním úřadem v Praze – Modřanech (*pozn. NSS*: předchozí správce daně stěžovatele; dále jen „předchozí správce daně“), na základě kterých byl exekuční příkaz vydán, mu nebyly doručeny, resp. doručené platební výměry nebyly platné. Neplatnost platebních výměrů prý spočívá v nedodržení § 32 odst. 2 a 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, tj. základních náležitostí rozhodnutí (zde konkrétně chybějící kulaté razítko).

[3] Městský soud žalobu rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Ztotožnil se přitom se závěrem žalovaného, že exekuční příkaz vydaný na základě zpochybňovaných platebních výměrů není nezákonný. Pokud jde o údajně chybějící náležitost předmětných platebních výměrů, městský soud uvedl, že naznačený otisk úředního razítka na stejnopise rozhodnutí založeném ve spise vypovídá o tom, že na vypraveném originálu rozhodnutí byl skutečný otisk úředního razítka. Ustálenou praxí finančních úřadů v té době bylo originály rozhodnutí zasílat přímo daňovým subjektům a do správního spisu zakládat pouze jejich stejnopisy. Pokud tedy žalobce tvrdí, že předmětné platební výměry nesplňovaly zákonné náležitosti, musí unést i břemeno důkazní. Za situace, kdy tyto originály žalobce však k dispozici, ať už z jakéhokoli důvodu, skutečně nemá, nemůže unést ani důkazní břemeno. Městský soud ze správního spisu nezjistil ani žádnou jinou skutečnost, která by tvrzení žalobce prokazovala, proto neměl důvod pochybovat o tom, že vypravené rozhodnutí opatřeno úředním razítkem bylo a splňovalo tak zákonné náležitosti.

II.
Stručné shrnutí argumentů v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce („stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení uvedeného rozsudku městského soudu. Rozsudek městského soudu výslovně napadá z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel opakovaně setrvává na svém názoru, že platební výměry jsou neplatné z důvodu chybějícího úředního razítka, což prokazatelně vyplývá z ověřených kopií platebních výměrů poskytnutých žalobci ze správního spisu předchozího správce daně; přitom se odvolává na judikaturu zdejšího soudu (7 Afs 35/2003-67) a Ústavního soudu (III. ÚS 666/02 – *správně má být IV. ÚS 666/02, pozn. NSS*).

[5] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že naznačený otisk úředního razítka vypovídá o tom, že vypravený originál byl opatřen úředním razítkem. Naznačený otisk vypovídá pouze o tom, že správci daně se automaticky na rozhodnutí vytiskne políčko, do kterého má otisknout úřední razítko. Tak se však v daném případě dle stěžovatele nestalo a správce daně nepředložil žádné jiné důkazy, na základě kterých by soud rozhodoval. Z tohoto důvodu má stěžovatel za to, že skutková podstata, z níž městský soud vycházel, nemá oporu ve spise. Současně se dovolává obecné právní zásady *in dubio pro mitius* v tom smyslu, že pokud správce daně nebyl schopen prokázat, že skutečně vydal a řádně zaslal stěžovateli platební výměr, měl by se soud přiklonit k tvrzení stěžovatele. Nezohlednil-li městský soud tento princip při svém rozhodování, věc nesprávně právně posoudil.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.
Právní názor Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti, a to v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); nezjistil přitom vadu, kterou by se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatel se cítí být dotčen na svých právech tím, že mu byl vydán exekuční příkaz na úhradu daňových nedoplatků za zdaňovací období let 1998, 1999 a 2000. Poté, co se mu nepodařilo dosáhnout zrušení exekučního příkazu na základě podaných námitek, snaží se situaci ve svůj prospěch zvrátit tím, že zpochybňuje platnost platebních výměrů, na jejichž základě byl exekuční příkaz žalovaného vydán. Zákonnost platebních výměrů stěžovatel zpochybňuje tvrzením, že neobsahovaly jednu ze základních náležitostí předepsaných zákonem, a to otisk úředního razítka.

[10] Podle § 32 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků ve znění účinném do 30. 6. 2002 (v dané věci rozhodné znění) lze v daňovém řízení *ukládat povinnosti nebo přiznávat práva jen rozhodnutím. Tato rozhodnutí jsou pro příjemce právně účinná jen, jsou-li jim řádným způsobem doručena nebo sdělena, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.* Odstavec 2 písm. g) tohoto ustanovení dále stanoví, že mezi základní náležitosti rozhodnutí patří též otisk úředního razítka se státním znakem.

[11] Městský soud v napadeném rozsudku v podstatě uvedl, že pokud stěžovatel namítá, že platební výměry nemají zákonné náležitosti, nestačí tuto skutečnost pouze tvrdit (břemeno tvrzení), ale pro účely úspěchu ve věci je nutno jí také spolehlivě prokázat (břemeno důkazní), a to zejména předložením onoho rozhodnutí, jehož platnost konkrétním způsobem zpochybňuje. Tak se však v daném případě nestalo.

[12] S tímto závěrem se zdejší soud zcela ztotožňuje. Stěžovatel nebyl schopen své tvrzení o absenci otisku kulatého razítka na předmětných platebních výměrech prokázat předložením vlastních originálů těchto výměrů. Ty mu byly prokazatelně doručeny, což v kasační stížnosti ani nezpochybňuje. Ze spisového materiálu vyplývá, že předtím, než začal proti rozhodnutím žalovaného brojit, musel si stejnopisy výměrů vyžádat od žalovaného, neboť jak sám tvrdí, tato rozhodnutí neměl k dispozici. Teprve na základě těchto stejnopisů pak začal zpochybňovat existenci otisku úředního razítka se státním znakem na originálu platebních výměrů. Již samotná tato skutečnost prokazuje, že stěžovatel při své argumentaci vůbec nevycházel z doručeného *originálu* rozhodnutí, ale ze stejnopisů založených ve správním spise. Tato argumentace je očividně vadná.

[13] Městský soud správně dospěl k závěru, že není-li stěžovatel schopen svá tvrzení relevantním způsobem prokázat, dostává se do tzv. důkazní nouze. Nemůže tak následně očekávat, že neunesení důkazního břemene bude přičítáno k tíži žalovaného. Žalovaný není povinen tyto skutečnosti prokazovat, neboť obecně platí, že důkazní břemeno je na

straně účastníka řízení, který nese břemeno tvrzení. Výklad stěžovatele nedůvodně a zcela v rozporu se zákonem i s právní teorií přenáší důkazní břemeno na žalovaného.

[14] Na uvedeném nemůže rovněž nic změnit ani zásada *in dubio pro mitius* (v případě pochybností postupovat mírněji), které se stěžovatel s odkazem na judikaturu Ústavního soudu nepřípadně dovolává. Ani správním orgánům, ani městskému soudu nikdy nevznikly pochybnosti o platnosti vydaných rozhodnutí, o průběhu dosavadního řízení, příp. o skutkovém stavu. Jediný, kdo zpochybňoval platnost platebních výměrů, byl právě stěžovatel sám, na základě čehož inicioval i samotné námitkové, a následně soudní, řízení. Své tvrzení však nebyl schopen prokázat, byť se nabízela naprosto jednoduchá možnost – předložit originál platebního výměru. V duchu zásady *vigilantibus iura* (každý ať si střeží svá práva) je proto uvedená námitka také nedůvodná.

[15] Nad rámec nezbytně nutného lze upozornit, že chybějící datum, podpis oprávněné úřední osoby nebo otisk úředního razítka „*zpravidla není považován za podstatnou vadu, nezpůsobuje-li pochybnosti o pravé podstatě a druhu písemnosti. Není proto důvodem pro zrušení takového rozhodnutí pro nezákonnost nebo deklarování jeho nicotnosti*“ (Jemelka, L. – Pondělíčková, K. – Bohadlo, D.: Správní řád, 2. vydání. Praha: 2009, s. 260). Jak upozornil již rozsudek NSS citovaný stěžovatelem, smyslem § 32 odst. 2 písm. g) zákona o správě daní a poplatků „*je poskytnout i po formální stránce jistotu, že daňové rozhodnutí skutečně vydal kompetentní státní orgán*. [...] *Judikatura Nejvyššího správního soudu vychází z toho, že chybějící náležitosti správního aktu mohou vyvolávat jeho nicotnost (neplatnost) pouze tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby tento správní vztah respektovali*“ (viz rozsudek ze dne 1. 9. 2004, čj. 7 Afs 35/2003 – 67, publ. pod č. 405/2004 Sb. NSS). Nesplnění základních náležitostí rozhodnutí podle § 32 odst. 2 písm. g) zákona o správě daní a poplatků týkajících se otisku razítka je proto třeba vykládat restriktivně - neplatnosti podle § 32 odst. 7 citovaného zákona by bylo možno se dovolat pouze tehdy, pokud by adresát důvodně mohl mít za to, že rozhodnutí nebylo vydáno oprávněným orgánem (srov. k tomu rozsudek NSS ze dne 3. 2. 2005, čj. 7 Afs 161/2004 – 44, případně rozsudek ze dne 20. 5. 2009, čj. 7 Afs 117/2008 - 54). Nález Ústavního soudu, o který se opírá stěžovatel, se týká jiné právní otázky, totiž nedostatku citace právního předpisu – viz nález sp. zn. IV. ÚS 666/02 ze dne 15. 12. 2003 (N 145/31 SbNU 291).

IV.
Závěr a náklady řízení

[16] Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto jí dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[17] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá na jejich náhradu právo. Žalovanému nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady, a proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2012

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu